

Trøndelag høyere yrkesfagskole

avdeling Levanger

Studieplan

VEILEDNING

2020 - 2021

Veiledning

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning.....	3
2.0 Forventet læringsutbytte.....	4
3.0 Opptakskrav.....	5
4.0 Tekniske forutsetninger	6
5.0 Studietilbudets oppbygging og innhold	6
6.0 Læringsformer	8
7.0 Praksis.....	10
8.0 Evaluering.....	11
9.0 Vurdering.....	11
10.0 Eksamen	14
11.0 Dokumentasjon	15
12.0 Litteratur	15
13.0 Emnebeskrivelser	16
EMNE 1: Felles innholdsdel.....	16
EMNE 2: Pedagogikk og veiledning	19
EMNE 3: Gruppeprosesser og samarbeid	21
EMNE 4: Kommunikasjon og veiledningsferdigheter	23
EMNE 6: Hovedprosjekt	28
Anbefalt litteratur:.....	30

Veiledning

1.0 Innledning

Studieplanen for Veiledning ved Trøndelag høyere yrkesfagskole avd Levanger bygger på "Læreplan for videreutdanning i veiledning for helse- og sosialpersonell med videregående opplæring".

Overordnet mål for fagskoleutdanning er å utdanne reflekterte yrkesutøvere, med høy yrkesetisk standard, som tar initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak med tjenesteytere og brukere. Fagskoleutdanning skal sikre den enkeltes, samfunnets og arbeidslivets behov for ny kompetanse i tråd med nye oppgaver og utfordringer innen helse- og sosialsektoren. Dagens og morgendagens utfordringer både for samfunnet generelt og innen helse- og sosialsektoren spesielt innebærer behov for nytenkning innen utdanningene.

Fagskoleutdanningen er derfor tverrfaglig, og har et klart brukerperspektiv. Med tverrfaglig i denne sammenheng, menes at fagskoleutdanningene er rettet mot arbeidstakere med forskjellig faglig bakgrunn innen helse- og sosialfagene i videregående opplæring.

Yrkesutøvelsen foregår i et samspill mellom praktiske erfaringer og relevant teori. Helse- og sosialfaglig yrkesutøvelse er basert på en kombinasjon av praktiske erfaringer fra arbeid med mennesker og nyere relevant kunnskap om det helse- og sosialfaglige området. I tillegg er det nødvendig at man gjør vurderinger og fatter beslutninger på et rettslig og etisk holdbart grunnlag.

Denne studieplanen i Veiledning er bygget over samme lest som andre fagskoleutdanninger i helse- og sosialfag, med felles modul 1. Denne skal bidra til at studentene utvikler nødvendig kunnskap og forståelse i en felles referanseramme for yrkesutøvere i helse- og sosialtjenestene som skal danne basis for utvikling av felles holdninger og ferdigheter.

En sentral begrunnelse for en felles del er også ønsket om et bedre samarbeid mellom ansatte innen helse- og sosialsektoren. I tillegg er det et mål at studenten oppnår bred kompetanse på tvers av faggrensene. Fag og emneområdene i emne 1 danner basis og skal videreføres i de enkelte fagspesifikke emner.

Begrunnelse for fagskoleutdanning i Veiledning.

Fagskoleutdanningen har som et overordnet mål å gi yrkesutøveren mulighet til å øke sin fagkompetanse og faglige bevissthet innen veiledning. Hovedfokuset i videreutdanning i veiledning er å dyktiggjøre yrkesutøvere i helse- og sosialsektoren til å gi veiledning til brukere, pårørende, elever og medarbeidere. På grunn av veiledningens karakter vil studentgruppen for denne videreutdanningen også kunne omfatte personer med andre fagutdanninger enn de med helse- og sosialfag fra videregående opplæring. Utdanningen vil være relevant for personer med etatsintern opplæring og ulike profesjonsutdanninger.

Helse- og sosialarbeidere veileder daglig brukere og pårørende. I tillegg har helse- og sosialarbeidere selv et stort behov for veiledning. Et stort antall elever/lærlinger er under opplæring hvert år. Til dette er det behov for kompetente veiledere. Videreutdanning i veiledning er et bidrag til en kontinuerlig kvalitetsutvikling- og forbedring av dette arbeidet.

Veiledning

2.0 Forventet læringsutbytte

Læringsutbytte deles inn i områdene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

2.1 Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om veiledningsteori og veiledningspedagogikk.
- har kunnskap om hvordan roller, gruppeprosesser og samarbeid påvirker veiledningen.
- har kunnskap om etikk, kommunikasjon og veiledningsferdigheter.
- har innsikt i relevant regelverk i helse- og oppvekstsektoren med fokus på brukermedvirkning.
- har kjennskap til og forståelse for hvordan ulike virksomheter bruker veiledning som pedagogisk metode.
- kan oppdatere sin kunnskap om veiledning innen helse- og oppvekstsektoren i et flerkulturelt samfunn.

2.2 Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om pedagogiske prinsipper og metoder i veiledningen.
- kan anvende ulike kommunikasjonsformer og veiledningsteknikker både individuelt og i grupper.
- kan anvende målrettet veiledning i samarbeid med brukere, pårørende, elever, studenter og medarbeidere.
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger knyttet til arbeid med veiledning for ulike brukergrupper.
- kan kartlegge, identifisere, planlegge og gjennomføre en veiledningssituasjon.
- kan anvende relevant lovverk i helse- og oppvekstsektoren med fokus på brukermedvirkning.

2.3 Generell kompetanse

Kandidaten

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i ulike veiledningssituasjoner.
- kan identifisere etiske utfordringer og dilemmaer, reflekterer over egen praksis og begrunner sine vurderinger, faglig og etisk i veiledningssituasjoner.
- kan bygge relasjoner og samarbeide med brukere, pårørende, elever, studenter og medarbeidere.
- kan utvikle arbeidsmetoder til brukergruppene gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen.
- kan utføre veiledning som pedagogisk metode etter brukerens individuelle behov.

Ansvars- og funksjonsområde

Fagskoleutdanningen har som mål å utdanne reflekterte yrkesutøvere med høy yrkesetisk forståelse og utvikle fagkompetanse hos studentene innenfor veiledning. Yrkesutøvere med videreutdanning i veiledning skal ha en teoretisk og praktisk forståelse av de viktigste prinsippene og metodene i veiledning.

Veiledning

Studentene som gjennomfører denne videreutdanningen er i sine respektive yrker medansvarlige når det gjelder å veilede pasienter/brukere og deres pårørende. Videre har de et veiledningsansvar overfor kolleger og de skal dessuten veilede og vurdere elever og lærlinger i deres praksis. Videreutdanningen er et bidrag til en kontinuerlig kvalitetsutvikling. Yrkesutøvere med denne videreutdanningen skal ha en analytisk, kritisk og etisk reflektert holdning til sin egen yrkesutøvelse og til elevers praksisutøvelse. Egen bevisstgjøring av funksjon og rolle står derfor sentralt i utdanningsløpet.

Studentene skal gjennom videreutdanningen tilegne seg grunnleggende forståelse for hva det innebærer å veilede andre. Veiledning, kommunikasjonsferdigheter og veiledningspedagogikk er sentrale begrep knyttet til veiledning.

Veiledning er å klargjøre og systematisere praktiske opplevelser og sette dem inn i en faglig og personlig sammenheng.

Kommunikasjonsferdigheter innebærer å bruke nonverbale og verbale uttrykksformer i samhandlingen med brukere/pårørende, elever/lærlinger og medarbeidere.

Veiledningspedagogikk er en prosessorientert læring hvor studenten reflekterer over egen praksis.

Utdanningen skal bidra til at studentene utvikler kompetanse i å planlegge, organisere og iverksette veiledning.

Studenten skal etter fullført utdanning være funksjonsdyktig innen fagområdet.

Tjenesteområder

Tjenesteområder innen **veiledning** omfatter blant annet:

- **Oppvekstsektoren:**
Veiledning av barn, foreldre, kolleger i barnehage og skole. Samt veiledning av elever og lærlinger.
- **Kommunehelsetjenesten:**
Veiledning av brukere, pårørende, kolleger i kommunehelsetjenesten. Samt veiledning av elever og lærlinger.

3.0 Opptakskrav

Krav til opptak er fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev /vitnemål fra utdanningsprogram for helse- og oppvekstfag, eller tilsvarende. Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre fagprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve. (Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 2. Opptak og permisjon) [Forskrift om opptak](#)

3.1 Realkompetanse

Søkere med praksis, men som ikke kan dokumentere kravet om fagbrev/vitnemål, kan realkompetanse vurderes i forhold til fellesfagene og yrkesfagene i henhold til Opplæringslovens § 4A–3 og forskrift til opplæringslova § 4-13.

Minimumskrav for inntak er ett av følgende punkter:

- realkompetanse i utdanningsprogram *helse- og oppvekstfag* på Vg1 og Vg2 som beskrevet over, og 3 år relevant praksis
- minimum 5 år relevant praksis

Veiledning

3.2 Relevant praksis

På grunn av veiledningens karakter vil studentgruppa for denne videreutdanningen også kunne omfatte personer med andre fagutdanninger enn Helse- og oppvekstfag fra videregående opplæring. Utdanningen vil være relevant for personer med etatsintern opplæring og ulike profesjonsutdanninger.

3.3 Søkere med utenlandsk utdanning

Søkere med fullført videregående opplæring fra de andre nordiske landene er kvalifiserte for opptak når den videregående opplæringen i de respektive landene gir generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende norsk ett-årig fagskoleutdanning i helse- og sosialfag.

Søkere utenfor Norden må dokumentere opplæring og praksis ved autorisert translatør, og ha bestått, eller ha, likeverdig realkompetanse i fellesfagene tilsvarende Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram i Kunnskapsløftet.

Søkere må dokumentere kunnskaper i norsk tilsvarende Vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram.

4.0 Tekniske forutsetninger

Studentene må disponere egen PC. Studiearbeid, arbeidskrav, undervisningsgrunnlag, informasjon og innleveringer gjøres på nett via skolens læringsplattform. Studentene får opplæring i skolens digitale læringsplattform, for tiden Canvas.

Skolen har systemansvarlig som vedlikeholder skolens datautstyr og yter service til studenter. Det er tilgang til trådløst internett over hele skolen, hvor studentene kan koble seg på med egne bærbare maskiner. Studentene har tilgang til kopimaskiner og skrivere. Det er fastmonterte dataprojektorer i alle undervisningsrom og studentene disponerer godt utstyrte grupperom.

5.0 Studietilbudets oppbygging og innhold

Studiet er lagt opp med 6 emner med teoretisk innhold. I tillegg kommer praksis. Denne sammenheng mellom teori og praksis er i den hensikt å utvikle kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innen fagområdet.

Veiledning

5.1 Omfang

Utdanningen er basert på et heltidsstudium med en normert studietid på ett år.

Totalt omfang iberegnet egenstudier er ca. 1600 timer.

Praksis er en obligatorisk del av utdanningen og vil ha et omfang på ca. 300 timer.

Utdanningstilbudet er organisert som et deltidstudium over 2 år.

Studiet organisert i emner fordelt over 1 skoleår (38 uker), eller 2 skoleår (76 uker):

Emner	Studiepoeng	Varighet i uker, over 1 skoleår	Varighet i uker, deltid over 2 skoleår
Emne 1: Felles innholdsdel	14	9	18
Emne 2: Pedagogikk og veiledning	9	6	12
Emne 3: Gruppeprosesser og samarbeid	8	5	10
Emne 4: Kommunikasjon og veiledningsferdigheter	8	5	10
Emne 5: Etikk og veiledning	8	5	10
Emne 6: Hovedprosjekt	13	8	16
Totalt	60	38	76

For detaljerte emnebeskrivelser henvises det til kap. 13.0 Emnebeskrivelser.

Forventet arbeidsmengde for studentene, med undervisning og veiledning, fordelt over 2 skoleår (76 uker):

Emner	Lærerstyrt undervisning gjennomsnittlig ca 6 t/uke	Veiledning i basisgruppe eller individuelt gjennomsnittlig ca 2 t/uke	Veiledet praksis	Forventet selvstudietid gj. snittlig ca 9 t/uke	
Emne 1: Felles innholdsdel	108	36		162	
Emne 2: Pedagogikk og veiledning	72	24		108	
Emne 3: Gruppeprosesser og samarbeid	60	20		90	
Emne 4: Kommunikasjon og veiledningsferdigheter	60	20		90	
Emne 5: Etikk og veiledning	60	20		90	
Emne 6: Hovedprosjektet	96	32		144	
Inkl. praksis			Inntil 4 samtaler á 1 - 2 timer mellom student, veileder og faglærer		
Totalt	456	152	300	684	1592

Veiledning

6.0 Læringsformer

Utdanning i Veiledning ved Trøndelag høyere yrkesfagskole avd Levanger innebærer at studenten er i en prosess både i forhold til faglig kunnskaper og til egenutvikling. Gjennom pedagogisk ledelse skal studentene trekkes aktivt inn i egen læringsprosess. Det forventes at den enkelte student viser initiativ, reflekterer over egen læring og tar ansvar for felles læringsmiljø.

Prosesslæring vil tilstrebes ved at studentens egne erfaringer, praksiskunnskaper og teoretiske kunnskaper brukes gjennom utdanningen i form av praksisfortellinger, rollespill, diskusjoner og dialoger.

Arbeidsformene skal være relevante og hensiktsmessige for å oppnå læringsutbyttet for utdanningen. Dette innebærer at studentene i tillegg til faglig utvikling også skal utvikle evne til samarbeid, kommunikasjon og praktisk yrkesutøvelse.

Studentene har praktisk erfaring innen egne fagområder, og denne gir anledning til å legge til rette for erfaringsbaserte læringsformer. Variasjon i valg av læringsmetoder er nødvendig for å oppnå en helhetlig kompetanse som omfatter både kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Læringsportal og opplæring/brukerstøtte:

Trøndelag høyere yrkesfagskole avd Levanger i helse og sosialfag bruker læringsplattformen Canvas. Studentene gis i tillegg til opplæring i grunnleggende datakunnskap kurs av læringsplattformen Canvas. Studentene har tilgjengelig brukerstøtte fra IKT-avdelingen ved studiestedet Levanger videregående skole.

Forelesning:

Forelesninger kan være en introduksjon til et tema, et overblikk over et fagområde og et supplement til læring i gruppene på enkelte, vanskelig tilgjengelige emner. Forelesningene skal hjelpe studentene til å få et bedre overblikk og forståelse for fagene, og ikke minst inspirere dem til å søke mer kunnskap. Forelesninger, av både faglærere og av eksterne forelesere fra fagfeltet, skjer ved fysisk oppmøte. Ingen forelesninger blir streamet eller lagt ut på nett. (Krav om minimum 80 % oppmøte, se Reglement).

Veiledning:

Det finnes en rekke definisjoner på begrepet veiledning, den skal være støttende og igangsettende i forhold til studentenes læringsbehov og den har et helt klart kontrollaspekt i seg i forhold til å vurdere studentens teoretiske kunnskaper, yrkesspesifikke ferdigheter og personlig kompetanse.

I studiesammenheng er veiledning først og fremst en arena for samtaler rundt ulike deler av den utviklingen studenter skal igjennom i løpet av studiet.

I utdanningen vil veiledning spille en sentral rolle som læringsarena. Lærerens rolle i utdanningen er i stor grad knyttet til veiledning og tilrettelegging for fleksibel læring. Veiledning benyttes i forbindelse med oppgaveløsning, prosjektarbeid, praksis og i gruppeprosessene. Veiledning benyttes både i forbindelse med det teoretiske arbeidet og som et ledd i den enkelte students og gruppens utviklingsprosess.

Gruppen / studenten og veileder skal ha en felles forståelse med henblikk på veiledningens form og innhold. Veiledningen er studentenes arena og det som skjer må være tilpasset gruppens forutsetninger og behov.

Selv om det er studentene som har hovedansvaret for å ta initiativ til veiledning er det naturlig at den første veiledningstimen brukes til å gjennomgå og utarbeide rammene sammen med veileder.

Veiledning vil bli gitt ved alle innleveringsoppgaver og arbeidskrav, studentene leverer et utkast til sine oppgaver på Canvas, hvor de får kommentarer og tilbakemeldinger og kan levere oppgaven på nytt. Det vil være en kontinuerlig veiledning på alle samlinger ved skolen. Eksempel på

Veiledning

veiledningssituasjoner kan være: hvordan anvende fagkunnskap, sosiale ferdigheter og etiske holdninger. Veiledningene foregår i individuelle samtaler eller som gruppesamtaler. Veiledningen skal fungere som et bindeledd mellom personlig kompetanse, teoretisk kunnskap og yrkesspesifikke ferdigheter, som er sentrale begreper i utviklingen av en yrkesidentitet og samlet profesjonell kompetanse.

Veiledning på praksissted blir gitt individuelt av kvalifiserte fagarbeidere med oppdaterte kunnskap og erfaring fra praksisfeltet. I tillegg vil det være veiledning fra skolens lærere ved veiledningssamtaler når faglærer er på praksisbesøk. Veiledning skjer ut i fra mål i studieplanen samt studentens egne mål.

Rollespill brukes som en arbeidsmetode gjennom flere emner i studiet. Metoden stimulerer til innlevelse, utfoldelse og praktisk trening på en eller flere praksissituasjoner der studentene skal oppøve samhandlingskompetanse i ulike situasjoner. Rollespill benyttes også som en pedagogisk forsterker av gjennomgått teori.

Gruppearbeid benyttes gjennom hele studietiden. Gruppene vil kunne variere i sammensetning og størrelse gjennom studiet og har som hensikt å stimulere til tverrfaglig samarbeid, økt samhandling og styrking av relasjonskompetansen. Gruppene er viktig for personlig vekst og utvikling, faglige diskusjoner, oppgaveløsning og veiledning. Veiledning fra lærer blir gjort ved samlinger på skolen. Basisgruppene oppfordres til samarbeid mellom samlingene. Lærer er tilgjengelig ved bruk av Canvas, og ved gitte tidspunkt på telefon, for veiledning og faglige spørsmål. Gruppearbeid er obligatorisk og forpliktende.

Hovedprosjekt

Veiledning av, og arbeidet med hovedprosjektet starter ved slutten av emne 5, og går inn i emne 6. Studentenes refleksjoner fra praksisperioder danner grunnlag for problemformulering. Problemstilling må godkjennes av faglærer. Det utarbeides en framdriftsplan. Besvarelsen innleveres til fastsatt tid ved slutten av studiet. Studenten får tett oppfølging av faglærer i form av veiledning. Det skal være 3 obligatoriske veiledninger i perioden. (En gruppeveiledning og 2 individuelle veiledninger). Studentene har ansvar for å ha et veiledningsprodukt og avtale tidspunkt for veiledning med faglærer. Hovedprosjektets omfang er 13 studiepoeng og utgjør et selvstendig emne og gis en egen emnekarakter. Underveisvurdering omfatter faglig innhold, kommunikasjon, samarbeid, problemløsning, rapportering, prosjektarbeidet som prosess og den helhetlige kompetansen. Sluttvurderingen skal knyttes til studentens/gruppas sluttrapport/produkt og presentasjon. Skolen har utarbeidet egne retningslinjer for gjennomføring av hovedprosjekt.

Veiledning

7.0 Praksis

Praksis er en obligatorisk del av studietiden og skal bidra til å styrke studentenes selvfølelse og motivasjon for egen utvikling. Studentene utvikler evnen til refleksjon samt at de opplever seg selv som en viktig del av virksomheten. Gjennom praksis skal studentene oppnå et læringsutbytte som gjenspeiler innholdet i teoriemnene.

Praksis utgjør 300 timer av samlet studietid, og legges over en periode på 10 uker. Det forutsettes at studenten deltar aktivt i praksisfeltet og fravær utover 10 % fører til ikke bestått praksis.

Skolen har utarbeidet egne retningslinjer for gjennomføring av praksis (se Praksismappe).

Ved praksis på annen arbeidsplass enn sin egen, må studenten søke og levere politiattest til skolen før første praksisperiode.

(Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 3 Vurdering av skikkethet og krav om politiattest)

[Forskrift Politiattest](#)

Læringsutbytte for praksis:

Kunnskap

Kandidaten

- anvender teoretisk kunnskap fra utdanningen i sammenheng med praksis.
- gjennomfører veiledningssituasjoner som viser forståelse for kommunikasjonens betydning i veiledning.

Ferdigheter

Kandidaten

- utvikler evne til refleksjon og samhandling.
- synliggjør egen kompetanse og er bevisst sin egen rolle og funksjon som veileder.
- planlegger, gjennomfører og evaluerer veiledningssituasjoner med følgende tre målgrupper: brukere/ pårørende, elever/lærlinger, medarbeidere. Veiledning av de to første målgruppene vektlegges.
- viser evne til kritisk refleksjon på veiledning.

Generell kompetanse

Kandidaten

- identifiserer etiske utfordringer og reflekterer over egen praksis og begrunner sine vurderinger faglig, etisk og juridisk.
- mottar og gir veiledning og viser innsikt i og vilje til å juster egen atferd.
- er bevisst egen og andres kompetanse, sin kreativitet og sitt mot, forvalter kompetansen og bidrar til faglig utvikling og tverrfaglig samarbeid på egen arbeidsplass.
- styrker sin selvfølelse og motivasjon for egen utvikling, og opplever seg selv som en viktig del av veiledning som virksomhet.
- ser nye muligheter til veiledning på egen arbeidsplass.
- ivaretar taushetsplikten, og viser etisk forsvarlig holdning og handling i veiledningssituasjoner.

Veiledning

Praksisplasser:

Studentene skal fortrinnsvis gjennomføre praksis på egen arbeidsplass. Studenten skal ha faglig veiledning i praksistiden og oppfølging av en fagperson med kompetanse i veiledning på tilsvarende eller høyere nivå. Praksisveileder kan ha annen fagutdanning enn studenten. Det vil i også bli gitt veiledning av lærer.

Gjennomføring:

Praksis har en varighet på 300 timer fordelt på til sammen 10 uker. Praksisen skal gjennomføres slik at studentene utvikler evnen til refleksjon og samhandling. Studentene innleder praksis med en to ukers observasjonspraksis hvor de har fokus på kommunikasjon og samhandling. Videre består praksis av dokumenterte veiledningssituasjoner i forhold til målgruppene bruker/pårørende, elev/lærling og medarbeider. Veiledning innebærer for og etterarbeid i tillegg til selve veiledningen. Studentene skal ha veiledning på veiledning i praksisperioden, både individuelt og i grupper. I tillegg til planlagte veiledninger gjennomfører også studentene spontane veiledninger som dokumenteres i refleksjonsnotat.

(Se også "Praksismappe")

Veiledning:

Veiledning i praksis er en forutsetning for å oppnå utdanningens læringsutbytte og studentene blir i praksis fulgt opp av både fagskolens faglærer og praksisstedets veileder. Faglærer vil gi veiledning minimum 3x2 timer i praksis, det vil normalt si ved oppstart, midtevaluering og sluttevaluering. Ved midtevaluering deltar faglærer på planlagt veiledning som studenten gjennomfører. Det vil være veiledning på veiledning i etterkant av dette. Ved behov kan antallet veiledningstimer økes. Formalisert veiledning og selvrefleksjon over tid bidrar til å tydeliggjøre den enkelte students personlige og faglige utvikling.

8.0 Evaluering

Studiet evalueres både på emnenivå og skolenivå.

Det er utarbeidet egne prosedyrer i skolens KS-system som ivaretar disse evalueringene.

9.0 Vurdering

I alle studiets emner skal studentene arbeide med, og levere, arbeidskrav som omhandler sentrale tema innenfor studiet. Vurdering skal ta utgangspunkt i overordnet læringsutbytte og læringsutbytte for det enkelte emnet, og foregår både gjennom underveisvurdering og sluttvurdering. Underveisvurderingen skal være både muntlig og skriftlig og skal tilpasses i forhold til studentens kompetanse og behov.

I tillegg vil studentens innsats og samarbeidsevne inngå i en helhetlig vurdering av studentens samlede kompetanse.

Hvert emne og eksamen blir vurdert med karakter.

Tabellen under gir en kvalitativ beskrivelse av de enkelte karaktertrinn.

Karakteren A er beste karakter og E er dårligste karakter for å bestå emnet/eksamen.

Karakteren F innebærer at emnet/eksamen ikke er bestått.

Veiledning

Vurderingsuttrykkene Bestått og Ikke bestått:

De konkrete kravene til karakterene skal forankres i emnets læringsutbyttebeskrivelser.

Generelle retningslinjer for disse karakterene er:

Bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at studenten har faglig kunnskap innen hele emnet, og god kunnskap innen de mest sentrale områdene. Kravet om bred kunnskap i emnet betyr at det ikke kan være store kunnskapshull i deler av emnet. Manglende eller utilfredsstillende besvarelse av enkelte oppgaver kan derfor ikke kompenseres ved svært god besvarelse av andre. Oppgavene kan likevel vektet ulikt under vurderingen, avhengig av hvor sentrale de er for emnet.

Ikke bestått

Besvarelsen/presentasjonen viser at studenten har mangelfull kunnskap innen sentrale områder som inngår i emnet. Studenten har ikke tilstrekkelig faglig kunnskap, ferdigheter eller generell kompetanse til å kunne anvende det oppnådde læringsutbyttet fra emnet på en selvstendig måte.

Veiledning

Kvalitativ beskrivelse av de enkelte karaktertrinn

Følgende tabell beskriver karaktertrinnene for formell vurdering i emner og eksamen.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

9.1 Kriterier for vurdering av skriftlige arbeidskrav

Arbeidskravene og hovedprosjektet vurderes i forhold til følgende kriterier:

Krav til faglighet og kunnskap

Besvarelsen skal vise at den oppfyller oppgavens læringsutbyttebeskrivelse. Besvarelsen skal beskrive relevant funksjons- og ansvarsområde for studiet og gjenspeile praktiske problemstillinger innen det aktuelle emnet. Studenten skal benytte relevant teori for å belyse og faglig begrunne oppgavens besvarelse. Besvarelsen skal vise at studenten kan finne frem i relevant litteratur og vise forståelse for dokumentert arbeid og kunnskapsbasert praksis

Metodisk redegjøringskrav

Det skal gjøres rede for metodevalg og vise evne til å finne fram kildestoff, bruke kilder i behandlingen av eget materiale, og til å vise saklig kildekritikk. Oppgaven må være utført i samsvar med gjeldende etiske retningslinjer for oppgaveskriving, herunder korrekt bruk av kilder.

Besvarelsen skal ha en form som samsvarer med skolens retningslinjer for oppgaveskriving.

Selvstendighet og drøfting

Besvarelsen skal vise selvstendige vurderinger og at temaet behandles saklig, kritisk og analytisk med drøfting av standpunkter og påstander.

Sammenheng mellom teori og praksis skal belyses ved hjelp av praksiseksempler.

Originalitet

Besvarelsen må ikke ha påfallende likhet med andre besvarelser eller annet publisert materiale.

Se *Retningslinjer for arbeidskrav og hovedprosjekt*

9.2 Vurdering av hovedprosjektet / eksamen (se emne 5)

Hovedprosjektet består av skriftlig fordypningsdel og individuell muntlig samtale. For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fulgt obligatorisk, avtalt undervisning og gjennomført praksis med godkjent resultat, samt bestått kravene i teoriemnene. Eksamen i fordypningsdelen består i et skriftlig arbeid etterfulgt av en individuell muntlig samtale. Hovedprosjektet utarbeides enten individuelt eller i gruppe på to til tre studenter. Besvarelsen sensureres av intern og ekstern sensor, og vurderes med hel karakter.

Veiledning

10.0 Eksamen

Det er kun én eksamen for utdanningen.

Eksamenen er et skriftlig arbeid (hovedprosjektet) med påfølgende muntlig samtale.

(Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 4 Avsluttende vurdering, eksamen og sensur)

- Hovedprosjektet danner grunnlaget for individuell eksamen.
- Kandidaten får først anledning til å si noe om oppgaven sin. Hva en er fornøyd med, eller ville gjort annerledes. Det skal ikke være en presentasjon av hele oppgaven.
- Ekstern sensor vurderer hovedprosjektet, og er sensor på den muntlige samtalen.
- Lærer og ekstern sensor stiller spørsmål underveis der det er nødvendig for oppklaring eller utdyping. De kan også stille spørsmål til andre deler av pensum hvis de finner det formålstjenlig.
- Eksamen varer inntil 30 minutt.
- Kandidaten får tilbakemelding og karakter samme dag.

Det gis en samlet karakter på eksamen hvor den muntlige delen veier tyngst, dersom det er et sprik mellom muntlig og skriftlig prestasjonsnivå. Muntlig eksamen vurderes av en intern og en ekstern sensor. Ekstern sensor skal ha faglig kompetanse på lik linje med lærerne. Det kan rekrutteres sensorer fra den videregående skolen, andre fagskoler, høyskoler og det lokale næringslivet.

Ved ikke fullført eksamen utstedes kompetansebevis for fullførte og beståtte emner.

10.1 Rett til begrunnelse og klage over karakterfastsetting

En student har rett til å få en skriftlig begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner gitt ved eksamen eller ved emnekarakter(er). Studenten må skriftlig framsette krav om begrunnelse innen 3 uker etter at karakteren er medelt eller at studenten burde gjort seg kjent med denne.

Bedømmelse av muntlig prestasjon, herunder hovedprosjekt og praksisopplæring eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages annet enn ved formelle feil som kan ha betydning for resultatet.

Ved klage over karakterfastsetting på skriftlige eksamener benyttes nye sensorer. Ny sensur skal foreligge innen samme frister som gjelder for ordinær eksamen. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan ikke påklages.

Rett til begrunnelse og klage over karakterfastsetting er beskrevet i skolens reglement.

10.2 Klage over formelle feil ved eksamen

Klage over formelle feil behandles av fagskolens klagenemnd etter bestemmelsene i Forvaltningsloven. Formelle feil kan være feil ved oppgaven, eksamensavvikling eller ved gjennomføring av sensuren.

Klage over formelle feil ved eksamen må framsettes innen 3 uker etter at studenten ellers burde vært kjent med det forhold som begrunner klagen.

(Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 8 Klageområder, klageinstanser og klagebehandling)

Veiledning

11.0 Dokumentasjon

11.1 Vitnemål

Etter fullført og bestått fagskoleutdanning i Veiledning utstedes det vitnemål.

På vitnemålet fremgår fagfelt og fordypning. Vitnemålet omfatter de emner som inngår i utdanningen med emnets omfang i studiepoeng og de karakterene som er oppnådd.

Beskrivelse av hovedprosjektet vil også framgå.

Vitnemålet merkes med begrepet: Vocational Diploma (VD), med tanke på internasjonal bruk.

(Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 5 Dokumentasjon) [Lovdata.no KAPITTEL 5](https://lovdata.no/KAPITTEL_5)

11.2 Karakterutskrift

For deltidsstudenter utstedes det kompetansebevis etter hvert fullført emne.

Etter fullført, men ikke bestått fagskoleutdanning, utstedes det kompetansebevis.

(Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 5 Dokumentasjon) [Lovdata.no KAPITTEL 5](https://lovdata.no/KAPITTEL_5)

12.0 Litteratur

Litteratur og fagstoff i utdanningen endrer seg i takt med forskning og utvikling innen fagfeltet.

Faglærer tilpasser litteratur og omfang.

For relevant litteratur i studiet henvises det til oppdaterte boklister på skolens hjemmeside,

https://web.trondelagfylke.no/levanger_fagskole

samt til tabellarisk oversikt bakerst i denne studieplanen.

Veiledning

13.0 Emnebeskrivelser

EMNE 1: Felles innholdsdel

Emnekode: 76HH06A

Omfang: 14 studiepoeng

Forutsetninger: Se 3.0 Opptakskrav

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om menneskesyn, menneskerettigheter, yrkesetiske prinsipper og retningslinjer, og etisk refleksjon knyttet til arbeid i helse- og omsorgssektoren
- har kunnskap om kommunikasjonsteori, -teknikker og -former, samhandling og konflikthåndtering knyttet til arbeid i helse- og omsorgssektoren
- forstår kommunikasjonens betydning i samhandling med brukere, pårørende og kolleger
- har innsikt i relevante lover og forskrifter innen helse- og omsorgssektoren som regulerer rettigheter, ansvar, plikter og kvaliteten på tjenestetilbud på kommunalt, regionalt og statlig nivå
- har kunnskap om levekår og folkehelse i velferdsstatens utvikling, og om helse- og sosialpolitiske føringer
- har kunnskap om begreper innen sosiologi og psykologi knyttet til enkeltindividet, familien og sosialt nettverk
- har kunnskap om læring, IKT, studieteknikk og arbeidsformer i studiet

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om yrkesetiske prinsipper og retningslinjer, til etisk refleksjon rundt praktiske og teoretiske problemstillinger i helse- og omsorgssektoren
- kan anvende kunnskap om kommunikasjonsteori, -teknikker og -former til å samhandle profesjonelt med brukere, pårørende og kollegaer
- kan anvende kunnskap innen sosiologi og psykologi til å motivere brukeren slik at han eller hun tar i bruk egne ressurser og opplever mestring
- kan kartlegge aktuelle brukersituasjoner og iverksette relevante tiltak i samarbeid med kolleger og medstudenter
- kan anvende aktuelt lovverk og forskrifter for helse- og omsorgssektoren i egen yrkesutøvelse
- kan finne fagstoff og anvende kunnskap om læring, IKT, studieteknikk og arbeidsformer til å løse oppgaver i studiet

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for yrkes- og profesjonsetikk og hvordan dette påvirker yrkesutøvelsen
- ser betydningen av å reflektere over egen praksis og begrunner sine vurderinger faglig og etisk
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen atferd og kommunikasjon i situasjoner med brukere, pårørende og kollegaer
- kan kommunisere og samhandle med brukere for å ivareta deres individuelle behov, i tråd med prinsipper om brukermedvirkning og respekt for enkeltindividets verdi og verdighet

Veiledning

- kan bygge relasjoner basert på likeverdighet og respekt, slik at brukere og pårørende opplever trygghet og har tillit til tjenestetilbudet
- kan samarbeide og bygge relasjoner til medstudenter og kolleger
- har forståelse for betydningen sosiologi, psykologi, etikk og kommunikasjon har i egen yrkesutøvelse

Innhold/temaer:

Dette emnet tar for seg grunnelementer i helse- og sosialfagarbeidet og samfunnsfaglige emner.

1a. Arbeidsformer og metoder i studiet

- Aktiv læring
- Studieteknikk
- prosjekt- og utviklingsarbeid
- Teori og erfarings basert kunnskapsbygging
- Refleksjon og refleksjonsmodeller
- Informasjonsteknologi

1b. Helse- og oppvekstfagene i samfunnet

- Helse- og oppvekstfagenes historie og utvikling
- Teorier og begreper innen helse- og oppvekstfagene
- Aktuelle verdier og normer i samfunnet og i helse- og oppvekstfagene, hvordan de henger sammen og styrer praktisk handling

1c. Etikk

- Menneskesyn og menneskeforståelse
- Verdier og verdioppfatninger, livssyn
- Etikk og moral, etiske dilemmaer
- Etisk refleksjon og refleksjonsmodeller
- Menneskerettighetene
- Samfunnsmessige perspektiv og utfordringer i helse- og oppvekstsektoren sett i forhold til verdier og normer
- Yrkesetikk
- Taushetspliktens etiske sider
- Makt, tvang og kontroll

1d. Kommunikasjon og samhandling

- Kommunikasjonsteori
- Konflikthåndtering
- Tverrkulturell samhandling og kommunikasjon
- Samhandling i smågrupper og i organisasjoner
- Relasjonskompetanse
- Veiledningsteori og veiledning

1e. Stats- og kommunalkunnskap, helse- og oppvekstpolitikk

- Samfunnets og velferdsstatens utvikling, helse- og oppvekstpolitiske prioriteringer
- Levekår og folkehelse
- Lovverket som regulerer helse- og sosialsektorens virkefelt
- Helse- og sosialsektoren på kommunalt, regionalt og statlig nivå

Veiledning

- Offentlig og privat ansvar og omsorg
- Profesjonalisering i helse- og sosialsektoren
- Økonomi og finansiering
- Kvalitetssikring, intern kontroll og kvalitetsutvikling

1f. Sosiologi og psykologi

- Familien som sosial og kulturell institusjon
- Helse- og sosial ulikhet og kulturelt mangfold
- Roller, makt og avmakt
- Utviklingsteorier, livsløpet
- Emosjoner, behov og motivasjon
- Kriser og forsvarsmekanismer
- Gruppepsykologi og nettverksteori

Læringsformer:

Forelesninger, individuelle oppgaver, gruppearbeid, rollespill, presentasjon, refleksjon og diskusjon.

Arbeidskrav:

- To individuelle innleveringsoppgaver
- En gruppeoppgave med muntlig fremlegg

Vurdering:

Formell vurdering og presentasjon av gruppearbeid. I totalvurdering inngår også arbeidsprosessen og gruppesamarbeid. Vurderes med karakter A-F.

Evaluerings:

Evaluerings av emnet gjennomføres i slutten av emnet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem.

Litteratur:

For litteratur knyttet til emnet vises det til aktuell bokliste for studiet på skolens hjemmeside, https://web.trondelagfylke.no/levanger_fagskole

Veiledning

EMNE 2: Pedagogikk og veiledning

Emnekode: 76 HH06B

Omfang: 9 studiepoeng

Forutsetninger: Bestått emne 1

Innhold Emne 2 tar for seg grunnleggende veiledningsteori og omhandler veiledningstradisjoner, begreper og metoder knyttet til veiledning. Emnet tar også for seg læring og pedagogiske virkemidler som bidrar til å fremme læring.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om grunnleggende veiledningsteori og veiledningspedagogikk.
- har grunnleggende forståelse for sentrale prosesser i veiledning.
- har kunnskap om prinsipper for læring.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om pedagogiske prinsipp og metoder i veiledning.
- kan kartlegge, identifisere, planlegge og gjennomføre en veiledningssituasjon.
- kan anvende kunnskap om læring og se hvordan dette kan benyttes i sitt daglige arbeid.
- kan anvende ulike veiledningsmetoder.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan utføre veiledning som pedagogisk metode etter brukerens individuelle behov.
- reflekterer over sitt eget læringssyn.
- kan anvende grunnleggende veiledningsteori i veiledningen.

Innhold/temaer:

2a. Læring – pedagogiske virkemidler

- Faktorer som hemmer og fremmer læring
- Egne holdninger til læring
- Persepsjon
- Sammenhengen mellom menneskesyn og pedagogisk teori
- Handlingsaspekt i læring
- Læringsprinsippene
- Fasene i læringsprosessen
- Kognitivt aspekt, affektivt aspekt og handlingsaspekt

2b. Grunnleggende veiledningsteori

- Veiledningsbegrepet
- Veiledningsmetoder
- Faser i veiledningsprosessen
- Veiledningens grenseområder
- Utvikling av veilederkompetanse

Veiledning

2c. Veiledningstradisjoner

- Terapitradisjon
- Håndverkstradisjon
- Handling og refleksjon

Læringsformer:

Studentene tilegner seg kunnskap og forståelse gjennom samlinger og gjennom selvstudium. På samlingene vil det være både teoretisk gjennomgang og metoder som fordrer aktiv deltakelse fra studentene. Arbeidsformene er nært knyttet til studentenes egne erfaringer og problemstilling fra praksisfeltet. Det legges vekt på læring og utvikling gjennom drøfting, refleksjon og aktivitet.

Arbeidskrav:

Refleksjonslogg underveis i emnet vurderes til godkjent/ikke godkjent. Det vil være en gruppeoppgave som vurderes til godkjent/ikke godkjent og en avsluttende emneoppgave som vurderes etter karaktersystem A-F etter oppsatte kriterier.

Arbeidskrav, emneoppgave og vurdering felles for emne 2, 3, 4 og 5

- Gjennomføre arbeidskrav individuelt eller gruppe ut fra gitte temaer knyttet til emnets innhold.
- Det vil bli gitt kriterier for hvert arbeidskrav knyttet til læringsutbytte for emnet.
- Arbeidskravene kan være skriftlige, muntlige, praktiske eller en kombinasjon av disse.
- Det arbeides med skriverammer og modelltekster som støtte i skriveprosessen.
- Studentene får underveisvurdering på alle besvarelser. Det skrives refleksjonsnotat over eget læringsutbytte etter emnet.
- For å kunne gjennomføre emnet må alle arbeidskrav være bestått.
- Det foretas en helhetlig vurdering av kompetansen (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse) studentene har tilegnet seg i emnet. Formelle krav til gjennomføring og oppgaveskriving vurderes også

Vurdering:

Formell vurdering av arbeidskravene, vurderes med karakter A-F. I totalvurderingen vil det legges vekt på arbeidsprosess og gruppesamarbeid. Refleksjonsnotat vurderes til bestått/ikke bestått.

Evaluerings:

Evaluerings av emnet gjennomføres i slutten av studiet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem.

Litteratur:

For litteratur knyttet til emnet vises det til aktuell bokliste for studiet på skolens hjemmeside, <https://web.trondelagfylke.no/levanger-fagskole>

Veiledning

EMNE 3: Gruppeprosesser og samarbeid

Emnekode: 76 HH06C

Omfang: 8 studiepoeng

Forutsetninger: Bestått emne 2

Innhold Emne 3 omhandler grupper, gruppeprosesser og mellommenneskelig samhandling.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om hvordan roller, gruppeprosesser og samarbeid påvirker veiledningen.
- har kunnskap om mellommenneskelig samhandling.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan kartlegge, identifisere, planlegge og gjennomføre en veiledningssituasjon.
- kan anvende kunnskap om grupper og mellommenneskelig samhandling for å legge til rette for gode relasjoner og veiledningssituasjoner.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i ulike veiledningssituasjoner
- kan bygge relasjoner og samarbeid med brukere, pårørende, elever, studenter og medarbeidere.
- er bevisst sin egen rolle som veileder.
- har forståelse for betydningen av samspillet mellom veileder og den som blir veiledet.

Innhold/sentrale tema:

3a. Grupper og gruppeprosesser

- Ulike typer roller
- Gruppeprosesser

3b. Mellommenneskelig samhandling

- Forståelse av egen personlighet
- Samarbeid
- Relasjoner og samhandling

Læringsformer:

Studentene tilegner seg kunnskap og forståelse gjennom samlinger og gjennom selvstudium. På samlingene vil det være både teoretisk gjennomgang og metoder som fordrer aktiv deltakelse fra studentene. Arbeidsformene er nært knyttet til studentenes egne erfaringer og problemstilling fra praksisfeltet. Det legges vekt på læring og utvikling gjennom drøfting, refleksjon og aktivitet.

Arbeidskrav:

Refleksjonslogg underveis i emnet vurderes til godkjent/ikke godkjent. Det vil være en gruppeoppgave som vurderes til godkjent/ikke godkjent og en avsluttende emneoppgave som vurderes etter karaktersystem A-F etter oppsatte kriterier.

Veiledning

Arbeidskrav, emneoppgave og vurdering felles for emne 2, 3, 4 og 5

- Gjennomføre arbeidskrav individuelt eller gruppe ut fra gitte temaer knyttet til emnets innhold.
- Det vil bli gitt kriterier for hvert arbeidskrav knyttet til læringsutbytte for emnet.
- Arbeidskravene kan være skriftlige, muntlige, praktiske eller en kombinasjon av disse.
- Det arbeides med skriverammer og modelltekster som støtte i skriveprosessen.
- Studentene får underveisvurdering på alle besvarelser. Det skrives refleksjonsnotat over eget læringsutbytte etter emnet.
- For å kunne gjennomføre emnet må alle arbeidskrav være bestått.
- Det foretas en helhetlig vurdering av kompetansen (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse) studentene har tilegnet seg i emnet. Formelle krav til gjennomføring og oppgaveskriving vurderes også

Vurdering:

Formell vurdering av arbeidskravene. I total vurderingen vil det også legges vekt på arbeidsprosess og gruppesamarbeid. Vurderes med karakter A-F. Individuell refleksjon vurderes til bestått/ ikke bestått

Evaluering:

Evaluering av emnet gjennomføres i slutten av studiet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem

Litteratur:

For litteratur knyttet til emnet vises det til aktuell bokliste for studiet på skolens hjemmeside, <https://web.trondelagfylke.no/levanger-fagskole>

Veiledning

EMNE 4: Kommunikasjon og veiledningsferdigheter

Emnekode: 76 HH06D

Omfang: 8 studiepoeng

Forutsetninger: Bestått emne 3

Innhold Emne 4 tar for seg kommunikasjonsteori relatert til veiledning og kommunikasjonens betydning for mellommenneskelig samhandling. Emnet tar også for seg egenskaper og ferdigheter hos veileder.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om etikk, kommunikasjon og veiledningsferdigheter
- har kunnskap om kroppsspråket og det verbale språkets betydning i veiledning.
- har kunnskap om kommunikasjonens betydning i samhandling med pasient/bruker, pårørende, elever/lærlinger.
- har kunnskap om viktige egenskaper og ferdigheter hos veileder.
- har kunnskap om betydningen av empati, ekthet og ubetinget positiv aktelse i relasjon med mennesker.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende ulike kommunikasjonsformer og veiledningsteknikker både individuelt og i gruppe.
- kan kartlegge, identifisere, planlegge og gjennomføre en veiledningssituasjon.
- kan gjennomføre veiledning som legger til rette for refleksjon hos deltaker.
- kan utføre veiledning som pedagogisk metode etter brukerens individuelle behov.
- kan bygge relasjoner og samarbeide med brukere, pårørende, elever, studenter og medarbeidere.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i ulike veiledningssituasjoner.
- kan utvikle arbeidsmetoder til brukergruppene gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen.
- utvikler en grunnleggende mestring i å gi målrettet veiledning til pasienter/brukere, pårørende, kolleger, elever/lærlinger, herunder organisering, ledelse og gjennomføring av veiledning.

Innhold/sentrale tema:

4a. Kommunikasjon

- Kommunikasjonsteori relatert til veiledning
- Kommunikasjonens betydning for mellommenneskelig samhandling

4b. Egenskaper hos veileder

- Empati
- Ekthet
- Ubetinget positiv aktelse

Veiledning

4c. Ferdigheter hos veileder

- Kroppsspråkets betydning for veiledningen
- Det verbale språks betydning for veiledningen

Læringsformer:

Studentene tilegner seg kunnskap og forståelse gjennom samlinger og gjennom selvstudium. På samlingene vil det være både teoretisk gjennomgang og metoder som fordrer aktiv deltakelse fra studentene. Arbeidsformene er nært knyttet til studentenes egne erfaringer og problemstilling fra praksisfeltet. Det legges vekt på læring og utvikling gjennom drøfting, refleksjon og aktivitet.

Arbeidskrav:

Det vil være en individuell oppgave som vurderes til godkjent/ikke godkjent og en avsluttende emneoppgave som vurderes etter karaktersystem A-F etter oppsatte kriterier.

Arbeidskrav, emneoppgave og vurdering felles for emne 2, 3, 4 og 5

- Gjennomføre arbeidskrav individuelt eller gruppe ut fra gitte temaer knyttet til emnets innhold.
- Det vil bli gitt kriterier for hvert arbeidskrav knyttet til læringsutbytte for emnet.
- Arbeidskravene kan være skriftlige, muntlige, praktiske eller en kombinasjon av disse.
- Det arbeides med skriverammer og modelltekster som støtte i skriveprosessen.
- Studentene får underveisvurdering på alle besvarelser. Det skrives refleksjonsnotat over eget læringsutbytte etter emnet.
- For å kunne gjennomføre emnet må alle arbeidskrav være bestått.
- Det foretas en helhetlig vurdering av kompetansen (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse) studentene har tilegnet seg i emnet. Formelle krav til gjennomføring og oppgaveskriving vurderes også.

Vurdering:

Formell vurdering av arbeidskravene. I total vurderingen vil det også legges vekt på arbeidsprosess og gruppesamarbeid. Vurderes med karakter A-F. Individuell refleksjon vurderes til bestått/ ikke bestått

Evaluerings:

Evaluerings av emnet gjennomføres i slutten av studiet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem

Litteratur:

For litteratur knyttet til emnet vises det til aktuell bokliste for studiet på skolens hjemmeside, <https://web.trondelagfylke.no/levanger-fagskole>

Veiledning

EMNE 5: Etikk og veiledning

Emnekode: 76 HH06E

Omfang: 8 studiepoeng

Forutsetninger: Bestått emne 4

Innhold Emne 5 tar for etikk i veiledningen. Emnet omhandler også veiledning av brukere/pårørende, elever/lærlinger og medarbeidere.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kjennskap til og forståelse for hvordan ulike virksomheter bruker veiledning som pedagogisk metode.
- har kunnskap og bevissthet knyttet til etikk i veiledning.
- har kunnskap om veiledning i krisesituasjoner.
- har kunnskap om rollen som praksisveileder
- har kjennskap til læreplan for videregående opplæring.
- har kunnskap og bevissthet om arbeidsplassens ansvar som opplæringsarena for elever og lærlinger.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende målrettet veiledning i samarbeid med brukere, pårørende, elever, studenter og medarbeidere.
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger knyttet til arbeid med veiledning for ulike brukergrupper.
- viser en etisk forsvarlig holdning og handling i veiledningssituasjoner.
- tar i bruk veiledningsmetoder som utvikler selvstendighet, ansvar og kreativitet hos den som veiledes.
- kan utføre veiledning som pedagogisk metode etter brukerens individuelle behov.

Generell kompetanse:

Studenten

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i ulike veiledningssituasjoner.
- kan identifisere etiske utfordringer og dilemmaer, reflektere over egen praksis og begrunner sine vurderinger, faglig og etisk, i veiledningssituasjoner.
- kan bygge relasjoner og samarbeide med brukere, pårørende, elever, studenter og medarbeidere.
- kan utvikle arbeidsmetoder til brukergruppene gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen.
- har forståelse for veiledning kontra vurdering i rollen som praksisveileder.

Veiledning

Innhold/sentrale tema:

5a. Etikk

- Egne holdninger og handlinger
- Reflektere over etisk grunnlag i veiledningen
- Menneskesynets innvirkning på veiledningen
- Etiske retningslinjer/problemstillinger
- Verdier i veiledningen
- Verdisyn og handling i etiske problemstillinger
- Etiske og faglige krav til veileders rolle og kompetanse
- Arbeidsplassens ansvar for den veiledningen som blir gitt
- Veiledning i krisesituasjoner
- Veiledning sett i lys av taushetsplikten

5b. Veiledning av bruker/pasienter og pårørende

- Pasient- og brukermedvirkning
- Veiledning på brukers/pasienters premisser

5c. Veiledning av elev/lærling

- Rollen som praksisveileder
- Hvordan utvikle arbeidsplassen til et bedre læringssted for elever/lærlinger
- Hvordan forstå den videregående skoles læreplan
- Veiledning kontra vurdering
- Kriterier for vurdering
- Konflikthåndtering og bearbeiding

5d. Veiledning av medarbeidere

- Kollegaveiledning
- Prosess- og saksorientert veiledning
- Organisasjonsutvikling
- Organisasjonskulturens påvirkning av veiledningen
- Virkelighetsforståelse og konflikthåndtering
- Veiledningskontrakt

Læringsformer:

Studentene tilegner seg kunnskap og forståelse gjennom samlinger og gjennom selvstudium. På samlingene vil det være både teoretisk gjennomgang og metoder som fordrer aktiv deltakelse fra studentene. Arbeidsformene er nært knyttet til studentenes egne erfaringer og problemstilling fra praksisfeltet. Det legges vekt på læring og utvikling gjennom drøfting, refleksjon og aktivitet.

Arbeidskrav:

Det vil være en individuell oppgave som vurderes til godkjent/ikke godkjent og en avsluttende emneoppgave som vurderes etter karaktersystem A-F etter oppsatte kriterier.

Arbeidskrav, emneoppgave og vurdering felles for emne 2, 3, 4 og 5

- Gjennomføre arbeidskrav individuelt eller gruppe ut fra gitte temaer knyttet til emnets innhold.
- Det vil bli gitt kriterier for hvert arbeidskrav knyttet til læringsutbytte for emnet.
- Arbeidskravene kan være skriftlige, muntlige, praktiske eller en kombinasjon av disse.
- Det arbeides med skriverammer og modelltekster som støtte i skriveprosessen.

Veiledning

- Studentene får underveisvurdering på alle besvarelser. Det skrives refleksjonsnotat over eget læringsutbytte etter emnet.
- For å kunne gjennomføre emnet må alle arbeidskrav være bestått.
- Det foretas en helhetlig vurdering av kompetansen (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse) studentene har tilegnet seg i emnet. Formelle krav til gjennomføring og oppgaveskriving vurderes også.

Vurdering:

Formell vurdering av arbeidskravene. I total vurderingen vil det også legges vekt på arbeidsprosess og gruppesamarbeid. Vurderes med karakter A-F. Individuell refleksjon vurderes til bestått/ ikke bestått

Evaluering:

Evaluering av emnet gjennomføres i slutten av studiet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem

Litteratur:

For litteratur knyttet til emnet vises det til aktuell bokliste for studiet på skolens hjemmeside, <https://web.trondelagfylke.no/levanger-fagskole>

Veiledning

EMNE 6: Hovedprosjekt

Emnekode: 76 HH06F

Omfang: 13 studiepoeng

Forutsetninger: Bestått emne 1 - 5

Innhold Dette emnet er et obligatorisk fordypningsarbeid. Tema for fordypningen skal være praksisrettet, og konkret knyttet til praksis og et eller flere temaer i utdanningens emner. Studentene skal gjennom fordypningsarbeidet vise refleksjon og bruke både teori og erfaringer fra praksis. Hovedprosjektet kan gjennomføres individuelt eller i grupper på 2-3.

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Kandidaten

- har kunnskap om veiledningsteori og veiledningspedagogikk
- har kunnskap om etikk, kommunikasjon og veiledningsferdigheter.
- har innsikt i relevant regelverk i helse- og oppvekstsektoren med fokus på brukermedvirkning.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om pedagogiske prinsipper og metoder i veiledningen.
- kan anvende ulike kommunikasjonsformer og veiledningsteknikker både individuelt og i gruppe.
- kan anvende målrettet veiledning i samarbeid med bruker, pårørende, elever, studenter og medarbeidere.
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger knyttet til arbeid med veiledning for ulike brukergrupper.
- kan anvende relevant lovverk i helse- og oppvekstsektoren med fokus på brukermedvirkning.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i ulike veiledningssituasjoner.
- kan identifisere etiske utfordringer og dilemmaer, reflektere over egen praksis og begrunner sine vurderinger, faglig og etisk, i veiledningssituasjoner.
- kan utvikle arbeidsmetoder til brukergruppene gjennom kunnskapsdeling, bevisstgjøring og etisk refleksjon på arbeidsplassen.

Innhold/temaer:

Dette emnet er et obligatorisk fordypningsarbeid. Tema for fordypningen skal være praksisrettet, og konkret knyttet til praksis og et eller flere temaer i utdanningens emner. Studentene skal gjennom fordypningsarbeidet vise refleksjon og bruke både teori og erfaringer fra praksis. Fordypningsarbeidet kan gjennomføres individuelt eller i grupper.

Tema for fordypningsarbeidet skal være praksisrettet og konkret være knyttet til gjennomgått praksis og et eller flere temaer i utdanningens emner. Studenten skal gjennom fordypningsarbeidet vise refleksjon og bruke teori og erfaringer fra praksis.

Veiledning

Læringsformer:

Hovedprosjektet gjennomføres individuelt eller i gruppe med størrelse 2-3 studenter.

Arbeidskrav:

- Den skriftlige besvarelsen skal være på 5.000 ord +/- 15 % ved individuell besvarelse, og 6.000 ord +/- 15% ved gruppeinnlevering.
- Problemstilling må godkjennes av lærer
- 3 obligatoriske veiledninger i perioden
- Presentasjon av prosjektarbeid

Vurdering:

Besvarelsen vurderes i formell vurdering av skriftlig prosjektarbeid. Uformell vurdering gjennom arbeidsfasen og fra veiledningstimene og formell vurdering av det skriftlige arbeidet.

Evaluerings:

Evaluerings av emnet gjennomføres i slutten av studiet på skolens digitale læringsplattform. Evalueringen er beskrevet i skolens kvalitetssystem.

Litteratur:

For litteratur knyttet til emnet vises det til aktuell bokliste for studiet på skolens hjemmeside, https://web.trondelagfylke.no/levanger_fagskole

Veiledning

Anbefalt litteratur:

EMNE 1: Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i helse- oppvekst og sosialfagene		
Forfatter	Tittel/tema	Forlag
Grasaas, Kari Krüger, Marit Sjursen, Jørn Stordalen	Etikk og kommunikasjon	Høyskoleforlaget 2009 ISBN 978-82-7634-726-5
Helgesen, Leif A.	Sosiologi og psykologi	Høyskoleforlaget 2010 ISBN 978-82-7634-725-8
Nettressurs – Lovdata	Aktuelle lovverk innen helse- og oppvekstsektoren	http://www.lovdata.no
EMNE 2: Pedagogikk og veiledning		
Forfatter	Tittel/tema	Forlag
Boge, M., Markhus, G., Moe, R. & Ødegaard E.E.	Læring gjennom veiledning, meningsskaping i gruppe	Fagbokforlaget 2.utgave 2009 ISBN: 9788245009224
Eide H. & Eide T.	Kommunikasjon i relasjoner	Gyldendal Akademiske. 3.utgave 2017 ISBN: 9788205500563
Illeris, K.	Læring	Gyldendal Akademiske. 1.utgave 2012 ISBN: 9788205422674
Lien, T.	Veiledningens hemmelighet. Læring og relasjoner.	Fagbokforlaget. 2007 ISBN: 9788245003673
Mathisen, P. & Høigaard, R.	Veiledningsmetodikk, en håndbok i praktisk veiledningsarbeid	Høyskoleforlaget. 2004 ISBN: 9788276344417
Røkenes O.H. & Hanssen P.H.	Bære eller breste. Kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker.	Fagbokforlaget. 3.utgave 2012 ISBN: 9788245013030
Skaalvik og Skaalvik	Motivasjon for læring	Universitetsforlaget 2015 ISBN: 9788215024899
Skau, G.M.	Gode fagfolk vokser. Personlig kompetanse i arbeid med mennesker	Cappelen Damm Akademisk 5.utgave 2017 ISBN: 9788202547721

Veiledning

Tveiten, S.	Veiledning mer enn ord	Fagbokforlaget 5.utgave 2019 ISBN: 9788245028515
EMNE 3 Gruppeprosesser og samarbeid		
Forfatter	Tittel/tema	Forlag
Boge, M., Markhus, G., Moe, R. & Ødegaard E.E.	Læring gjennom veiledning, meningsskaping i gruppe	Fagbokforlaget 2.utgave 2009 ISBN: 9788245009224
Eide H. & Eide T.	Kommunikasjon i relasjoner	Gyldendal Akademiske. 3.utgave 2017 ISBN: 9788205500563
Gjems, L.	Veiledning i profesjonsgrupper	Gyldendal norsk forlag 1995 ISBN: 9788200039952
Mathisen, P. & Høigaard, R.	Veiledningsmetodikk, en håndbok i praktisk veiledningsarbeid	Høyskoleforlaget. 2004 ISBN: 9788276344417
Røkenes O.H. & Hanssen P.H.	Bære eller bryte. Kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker.	Fagbokforlaget. 3.utgave 2012 ISBN: 9788245013030
Skau, G.M.	Gode fagfolk vokser. Personlig kompetanse i arbeid med mennesker	Cappelen Damm Akademisk 5.utgave 2017 ISBN: 9788202547721
Tveiten, S.	Veiledning mer enn ord	Fagbokforlaget 5.utgave 2019 ISBN: 9788245028515
Emne 4 Kommunikasjon og veiledningsferdigheter		
Forfatter	Tittel/tema	Forlag
Eide, S.B., Grelland, H.H, Kristiansen, A., Sævareid, H.I. & Aasland D.G.	Til den andres beste – en bok om veiledningens etikk,	Gyldendal Akademiske. 1.utgave 2008 ISBN: 9788205380844

Veiledning

Eide H. & Eide T.	Kommunikasjon i relasjoner	Gyldendal Akademiske. 3.utgave 2017 ISBN: 9788205500563
Lien, T.	Veiledningens hemmelighet. Læring og relasjoner.	Fagbokforlaget. 2007 ISBN: 9788245003673
Mathisen, P. & Høigaard, R.	Veiledningsmetodikk, en håndbok i praktisk veiledningsarbeid	Høyskoleforlaget. 2004 ISBN: 9788276344417
Røkenes O.H. & Hanssen P.H.	Bære eller bryte. Kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker.	Fagbokforlaget. 3.utgave 2012 ISBN: 9788245013030
Skau, G.M.	Gode fagfolk vokser. Personlig kompetanse i arbeid med mennesker	Cappelen Damm Akademisk 5.utgave 2017 ISBN: 9788202547721
Tveiten, S.	Veiledning mer enn ord	Fagbokforlaget 5.utgave 2019 ISBN: 9788245028515
Emne 5 Etikk og veiledning		
Forfatter	Tittel/tema	Forlag
Boge, M., Markhus, G., Moe, R. & Ødegaard E.E.	Læring gjennom veiledning, meningsskaping i gruppe	Fagbokforlaget 2.utgave 2009 ISBN: 9788245009224
Eide H. & Eide T.	Kommunikasjon i relasjoner	Gyldendal Akademiske. 3.utgave 2017 ISBN: 9788205500563
Eide, S.B., Grelland, H.H, Kristiansen, A., Sævareid, H.I. & Aasland D.G.	Til den andres beste – en bok om veiledningens etikk,	Gyldendal Akademiske. 1.utgave 2008 ISBN: 9788205380844
Mathisen, P. & Høigaard, R.	Veiledningsmetodikk, en håndbok i praktisk veiledningsarbeid	Høyskoleforlaget. 2004 ISBN: 9788276344417
Røkenes O.H. & Hanssen P.H.	Bære eller bryte. Kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker.	Fagbokforlaget. 3.utgave 2012 ISBN: 9788245013030

Veiledning

Skau, G.M.	Gode fagfolk vokser. Personlig kompetanse i arbeid med mennesker	Cappelen Damm Akademisk 5.utgave 2017 ISBN: 9788202547721
Tveiten, S.	Veiledning mer enn ord	Fagbokforlaget 5.utgave 2019 ISBN: 9788245028515